

SIÐSØGA

Porkerisnes um stýrn

Fyrr, og tað var mest sum alla tjúgundu öld, var tað soleiðis, at skuldi tú til Vágs, mátti tú sjóvegis um Porkerisnes og inn Vágsfjørð. Alt hetta er broytt, nú kemur tú við bili av Krambatanga, men eina ferð annahvørt ár, og tað er tá ið jóansøka er í Vági siglur Smyril beinleiðis á Vág. Tá býðst høvi til at enduruppliva gomul minni við at sigla fjørðin og til býin har vöggan hjá nýggju Föroyar stóð.

Porkerisnes

Um longsta dag 2014
Finnur Johansen

Í Vági fóru, frá byrjani av tjugundu öld, fram útbyggingar, ið setti skjótil á menningina av öllum tí nútímans föroyska samfelagnum.

Sjálvstöðug kommuna

Vágur gjørdist sjálvstöðug kommuna í 1907, og tá varð strax farið undir at menna kommununa. Gjörðar vórðu útstykkingar, so at vágbingar og ikki minst teir

mongu tilflytararnir fingi bygt sær hús, gjörðir vórðu vegir, longu frá 1907 til umleið 1920, bedingin kom í 1914, elektricitetsverkið í 1921, kajin í 1925, fyrsti bilurin í 1925 og banin á Eiðinum til útróðrarbátar var liðugur í 1930.

Byggigrundir

Av toftafestinum og skálafestinum vórðu skipaðar útstykkingar, so at vágbingar og ikki minst teir mongu tilflytararnir fingi bygt sær hús. Hetta munnu vera elstu útstykkingar í Föroyum eftir útstykkjingarnar hjá Tórshavnar Kommunu eystan fyri Tinghúsvegin og úti í Bö.

Vegir

Í tíðarskeiðnum 1907 til 1920 gjörði Vágs Kommuna nýggjar vegir í kommununi, og tað vóru ikki hissini vegir, men breiðir og snórabeinir

vegir, ið ivaleyst eru teir fyrstu av sínum slag eftir elstu vegeätlanini hjá Tórshavnar Kommunu fyri viðkanina av býnum omanfyri Vaglið eftir 1900. Í Vági, vóru sum aðrastaðni í Föroyum, eingir vegir, götur vóru millum býlingarnir, og annars varð gingið ígjøgnum túnini hjá fólki. Nýggju vegirnir, av Eiðinum og út til markið millum Vág og Porkeri, úti á Marknøyri, vórðu gjörðir, har eingin göta ella vegur hevði verið fyrr.

Nýggjur vegur varð gjörður av Vágseiði framvið Vatninum og heim í býin, og so í beinum strekkjum av Skerinum, tað er heimari endin á Vatninum, heim í Misá, haðani út í Kiksli og úr Kiksli út á Löhamar og haðani út í Lágabö. Úr Lágabö, frá bedingin varð snórabeinur vegur gjörður út í Toftalið, har vegirnir koma saman, og haðani og út á Marknøyri.

Tá ið vegaätlanin hjá Tórshavnar Kommunu frá aldarskiftinum 1900 er undantikin, man vegagerðin hjá Vágs Kommunu vera eindömi í Föroyum.

Bedingin

Vágs Skipasmiðja, sum hon nú eitur, og sum vanliga varð rópt bedingin, varð liðug í 1914. Skipini í Vági fóru vanliga norður til Trongisvágs á beding, men har vóru skipini so nógv. Harafturat kom, at skip aðrastaðni í Föroyum eisini komu til Trongisvágs á beding, so at skipini úr Vági sluppu ikki framat. Skipatalið í Vági var eisini vordíð so stórt, og tí varð bedingin gjörd.

Bedingin í Vági verður 100 ár í ár, og tað er stórt spell at síggja, at maskinhúsið stendur við ongum taki, og at öll tann gamla bedingin forferst. Vónandi eru kreftir í Vági, sum fara at varveita tað klenodii

bedingin er, hon man vera einasta gamla byggverk, ið eftir er í Vági.

Sóknarfútin

Í 1906 varð sóknarfúti settur í Vági. Vágbingar vildu hava ein myndugleikapersón, sum kundi klarera skip, ið komu við vöru uttanlands, og kundi mynstra manningarnar við fiskiskipunum.

Tíðliga í 1900-talinum komu árliga útvið 80 dampskip við ferðafólki og farmi til Vágs og einar 25 skonnartir við farmi, mest salti og byggitilfariog, fermdu fiskavörur til suðureuropeisku londini umframt at einar 20 slupppir vóru í Vági.

Tað var hildið at vera sera óhögligt, at öll hesi skip fyrst skuldu inn á Trongisvág at klarera, áðrenn tey kundu fara suður til Vágs at leggja farmin upp, og at sluppurnar í Vági skuldu norður til Trongisvágs at mynstra, áðrenn tey kundu fara

Vágsvegur, fyrr róptur Niðarivegur, gjörður í 1920 ella har á leið, snórabeinur úr Lágabö og út í Toftalið.

Til högru gamla bedingin í Vági, sum í ár verður 100 ára gomul